

Les dones tindran vot

La Constitució de l'Estat espanyol reconeixrà els mateixos drets polítics a la dona com a l'home. Les dones, per tant, podran prendre part a les lluites polítiques amb els mateixos drets i amb la mateixa eficàcia que els seus consemblants: els homes.

En aquest aspecte no podem queixar-nos de la modernitat de la Constitució car si bé ja hi ha alguns països, com Anglaterra, que la dona pot exercir els mateixos drets que l'home, n'hi ha molts encara, com França, que a la dona no se li han reconegut aquests drets.

Aquell dret tan pare i limitat que els havia concedit la primera dictadura i que no els va deixar exercitar, la República els el reconeix senzillament en tota la seva plenitud.

Nosaltres creiem que una vegada reconeguda la capacitat de la dona no podia ésser d'altra manera la concessió dels seus drets: concessió plena i responsabilitat total dels seus actes.

Hi ha qui apunta el perill clerical que aquest reconeixement comporta, car bona part de les nostres dones, principalment les de la classe mitja i burgesa, està sota la influència del confessionari; perill que en part és cert per bé que no per les raons que fins ara s'han exposat.

El perill clerical de la dona, no compta perquè la immensa majoria d'elles estigui subjectada a la influència dels seus confessors, sinó perquè els clericals amb un sentit de domini molt superior a totes les altres agrupacions, de temps ha que tenen organitzades les dones en confraries i associacions més o menys pietoses i místiques, però que sempre han estat al servei dels seus particulars interessos mundans, i que no dubtem que seran l'instrument del qual es valdran per a influenciar d'una manera directa en les primeres eleccions que les nostres dames i damiselles prenguin part.

Això, però, només vol dir que els clericals estan més ben organitzats i que per aquest fet poden actuar amb més eficàcia que cap partit polític; però no vol pas dir—i nosaltres en dubtem—que ells, els cleri-

cals dominin la majoria de les voluntats de les nostres dones. Ara bé, el que cal fer és començar la tasca d'organitzar, d'agrupar totes les dones i educar-les en les qüestions polítiques i socials. Tasca que no serà tant complexa, per tal com ja l'hem de realitzar pels homes, molts dels quals, tots sabem, deixen que desitjar encara en educació política, per bé que la qual cosa no és gens d'estranyar, si es té en compte com ens tractava aquell règim monàrquic.

S'ha dit, també, que ara precisarà la destrucció d'aquesta influència clerical, i que per això caldrà dissoldre ordres religiosos i tancar escoles confessionals.

No trobem malament que es prenguin mesures en aquest sentit; però tinguin present els homes liberals i lliurepensadors, que la tasca més eficaç i més primordial que tenim a realitzar, més que tancar les escoles confessionals, és la de bastir-ne arreu de més esplèndides que les seves, a les quals hi acudeixi tot el poble; i més que foragitar ordres religiosos, cal donar una organització tècnica i laica a tots els serveis públics i privats, car avui fa pena de veure com es regeixen moltes institucions que són pagades amb diners de la República.

Deiem ahir que cal crear l'escola de la República, i repetim avui que cal crear la consciència i l'actuació dels homes i de les dones de la República.

Més que destruir cal crear per tal que creixin les noves institucions protegides per l'escalf de la llibertat republicana, no reparen, però en fer desaparèixer totes aquelles altres institucions que són un obstacle per aquest nou ordre de coses.

Treballem, doncs, per a la organització de les nostres dones, procurem donar una cultura liberal i es segur que sabran complir amb el seu deure.

Només ens cal advertir als polítics que d'ara endavant, en realitzar la propaganda no n'hi haurà prou de parlar de qüestions purament polítiques, caldrà saber força economia i principalment economia domèstica.

ecos

UNES PARAULES MES SOBRE EL CINEMA

Lluita entre el cinema i el teatre. Amb tota deliberació també intentarem descobrir de nou aquest Mediterrani; també volem dir tot just quatre paraules sobre un tema tan fèrtil, ara que comença la temporada. Qui no ho ha fet, però, mantes vegades? Qui ha resistit la temptació de buscar solucions a la crisi de Talia, enfront de l'impertinent preponderància del *movies*? Qui n'esti guí net que llenci la primera pedra.

La solució deu ésser molt recòndita o no deu existir, perquè malgrat totes les injeccions estimulants que es donen al teatre, aquest accentua cada nit el seu marasme i els cines, per contrast, creixen i es multipliquen, expugnats pel públic que no s'atura, ni davant del preu—ja superior al del teatre—ni davant dels horrors que li projecten.

No passa dia sense que llegiu els clams, des d'algun diari. Els crítics plorans no se'n saben avenir. El crític, que sempre té una afinitat amb l'autor, i és, per definició, un literat, no es resigna plàcidament a la derrota. Es una humiliació pel gremi que el públic giri l'esquena a l'estètica de casa per acudir esbojarrada a un pseudoart estranger. Es una nova confessió d'impotència. Nosaltres, que exhibim una collita ufana de dramaturgs, no tenim pesquis per muntar un *scenari* digne d'interessar l'espectador menys exigent. El crític se sent nacionalista; en el fons, pren una actitud semblant a la de Ghandi quan recomanava als indús que es teixissin ells mateixos la roba, per no supeditar-se al maquinisme de l'invasor.

Però, què hem de fer sinó prosternar-nos davant del déu-màquina? Si com individus ens podem aïllar en una torre de vori, en sortir al carrer el maquinisme se'ns imposa. Tot en depèn, fins les més insòlites menudències, fins aquestes flors que ara contemplo, criades segurament amb superfosfats. I l'espectacle, cinema o teatre, és un fenomen social, és un art multitudinari, subjecte a les palpitations del temps, indiferent a qualsevol regla anacrònica.

El cinema contempla al teatre amb el mateix desdeny burleta que la nostra època té per la passada.

Un i altre representen bé els dos temps, el que puja i el que periclita. El públic reconeix en el cinema la seva mateixa essència, el seu imperiós anhel: velocitat, superficialitat. L'home es daleix per tot el que va depressa—l'auto, l'avió, el cine, la ràdio—, perquè li donen una vida més plena. Ja que és impossible d'allargar l'existència, almenys intentem aixamplar-la, fent-hi cabre moltes coses. Viure depressa és enganyar la mort, perquè és viure moltes vegades.

Aquest afany no el pot complir el teatre, de lent desenllag, d'intenció profunda. La gent estima més la superposició d'imatges que la tesi psicològica. El cinema dona la impressió epidèmica, ràpida, que deix lloc aviat a altres sensacions. Els films per això no s'acostumen a veure més que una vegada. I la tècnica rapidíssima i fugissera a l'espectador. El nombre inverossimil de revistes dedicades al sèptim art, igual que les dedicades als esports, mostrant-nos particularitats i mil detalls del cinema i dels seus actors, acrediten que la projecció en sí no ha estat més que una cosa deslumbrant i la gràcia de la qual és, precisament, la poca perduració.

El públic acudeix al cinema fugint de la transcendència. Està tip de conceptes. Els autors teatrals li donen només que una barreja de llibre, de tribuna i de sermó; des del seu seient no ven homes ni dones, sinó problemes i el que ell vol, després d'un segle, és veure cossos, anatomies, contemplar-se de nou la cara.

Velocitat! Superficialitat! Aquests són els signes de la vida actual. Acceleració més gran de totes les accions. Acceleració del treball i, el que sembla una paradoxa, acceleració del descans. El teatre, lent i profund, introvertit, segons la terminologia moderna, no satisfà els gustos de la gent, superficial, alegre, dinàmica, extrovertida, que veu en el cinema el mirall que reflecta tots els seus defectes i totes les seves qualitats.

GESTUS

ESQUERRANS:

EL VOSTRE DIARI, DE
BARCELONA, ES "L'OPINIO".
I EL DE REUS, "FOMENT".